

בלבבי משכן אבנה

כל החומר המופיע בעלון זה חדש

י"ג עיקרים

יסודות האמונה לרמב"ם

אחדות במדרגת חיה

נבאר מהי אחדות במדרגת חיה. חיה - חיים, כאשר האדם פועל כל דבר, עומק פעולותיו הם משני פנים, או על מנת לסלק ממנו מוות, או על מנת להוסיף לעצמו חיים. זו פעולה במדרגת חיה. החיה לעולם פועלת מכח חיות, או לסלק את הדבר שמפריע לחיות, או על מנת להוסיף חיים.

בני אדם פועלים הרבה פעולות כאן בעולם, אבל הם אינם מודעים למקור שממנו נובעת פעולתם. כדוגמת אדם שמפנה מביתו את האשפה למיכל המרכזי, כאשר הוא יישאל מדוע הוא עושה כן, עצם השאלה תעורר אצלו תימהון, מה הכוונה מדוע. אולם אדם שקצת מתבונן בחייו, אצלו השאלה ברורה מאליה, שעל האדם להיות מודע למעשיו, מדוע הוא עושה את מה שהוא עושה.

האדם פועל פעולות רבות במשך היום שמקור החיים אינו מתגלה בהם כלל. בודאי שאם נעמיק מעט ונחדד את הדבר נגיע למקור החיים. אולם האדם העמוק יותר יכול למצוא חיות בכל דבר, מחמת שזו האמת, שבכל פעולה ישנה חיות, כמו שנתבאר, שכל פעולה האדם פועל מרצון לריבוי חיים או מסילוק מניעת החיים.

ברם, שתפיסה זו על דרך כלל מתגלה רק אצל בני אדם שהגיעו עד שערי מוות, ואזי השתוקקות שלהם לחיים הולכת וגדלה, מחמת שנפגשו עם ההיפך של החיים - המוות. אולם גם אצל אדם שחי חיים פנימיים, התשוקה שלו לחיים היא מתמדת, ופעולותיו נובעים מתוקף הרצון להגדיל את מציאות החיים. כמובן שמי שחי חיי גוף,

ויש לו טיפה נטייה לתוספת חיים, הדבר נתפס כריבוי חיים של גוף. אבל על דרך כלל מי שחי את התפיסה של ריבוי חיים, זה באופן של תפיסה של חיים פנימיים, ולא של חיי גוף, ואזי רצונו להגדיל את אותם חיים פנימיים.

עתה כלפי נקודת האחדות במדרגת חיה. פעולה שהאדם פועל ממקור החיים, יכול להיות לה אחדות במקור החיים. משא"כ פעולה שהאדם לא פועל ממקור החיים, על אף שהתפיסה של החיים היא תפיסה שיכולה להיות שווה במדרגת נשמה, אבל נקודת הפעולה לא נובעת מריבוי תוספת של חיים, ולכן היא לא יכולה להידבק בעצם נקודת החיים.

עד האחדות במדרגת חיה כל אחד יכול להבין ברור את תפיסת האחדויות. אולם האחדות במדרגת חיה רחוקה מרוב רובם של בני האדם. וסיבת הדבר, מחמת שרוב פעולותיהם של בני האדם במשך היום לא נובעים מתפיסה של ריבוי חיים וסילוק חיים.

רק כאשר האדם נפגש עם נחש והורג אותו, אזי הוא יאמר שהרג אותו מפני שפחד למות, וזה נבע מסילוק חיים. וכן כאשר האדם עושה מעשים מוסריים שהוא מרגיש בהם תענוג גדול, הוא יאמר שהסיבה שהוא עושה מחמת שהוא מרגיש תוספת חיות.

אבל על דרך כלל אלו הן תענוגי עוה"ז נפולים, מחמת שהתפיסה לחיים לא נמצאת גלויה בנפש, ולכן רוב הפעולות שנפעלות בדרך כלל בעוה"ז אינם נפעלות ממקור של חיים.

רק מי שחי בעצם מדרגת חכמה לאמיתתה, באופן הפנימי שלה, שעליה נאמר: "החכמה

תחיה בעליה", אצלו הסיבה שהוא תמיד חי את החכמה היא מחמת שהוא תובע חיים, והיא הנקראת "תורת חיים". לא מדובר רק על אדם שלומד חכמה, יתכן שהאדם לומד חכמה אבל הוא לא חי את החכמה כלל.

הדברים הללו הם אינם דברים שאפשר להסביר אותם. כל מי שהגיע לתהליך מסוים של סכנה, והיה לו חשש שהוא ימות, לא רק כהרף עין, אם זה התגלה אצל אדם רק כהרף עין, זה לא נקלט מספיק בנפש, מחמת שהפחד עבר כל כך מהר עד כדי שזה לא יכול לעבור את התהליך שהנפש תקלוט את הדבר בשלמותו. אולם מי שהיה בזמן מסוים שהיה חשש לחייו, וההשתוקקות שלו לחיים גדלה, הוא יכול להבין קצת את מה שנאמר. או לחילופין אדם שהתשוקה שלו לחיים קיימת גם בלי הסיבות הנמוכות הללו. זוהי אחדות במדרגת חיים.

אחדות במדרגת יחידה

למעלה מכך, אחדות במדרגת יחידה. ועניינה הוא, שכל הפעולות שהאדם פועל נפעלים במטרה אחת - שהכל יהיה מאוחד. הדוגמה הברורה שהזכרנו לעיל, ישנם כמה סיבות מדוע הקב"ה ברא את עולמו, סיבה אחת - כדי להיטיב לברייתו, סיבה נוספת - שכל הנבראים ידבקו בבורא ית"ש. הטעם להיטיב לברייתו הוא למטה מהטעם שהנבראים ידבקו בבורא ית"ש, שזהו הטעם העליון, שכולם יתאחדו בבורא, אחדותו יתברך שמו. א"כ, אחדות במדרגת היחידה היא, שכל הפעולות שהאדם פועל הם לשם מדרגת האחדות. ■ המשך בע"ה שבוע

הבא- מסדרת דע את אמונתך_003_ היסוד השני. אחדות. השם

(שלוש עשרה העיקרים לרמב"ם) בקול הלשון 073.295.1245

המספיק לעובדי ה'

על האדם להרגיל את עצמו להרגל עמוק בנפש, מידי פעם להימצאות לבדו עם בורא עולם, עוד קודם שהוא הבין מה נצרך בדיוק לעשות בכל מהלך העבודה הפנימית. ישנם בני אדם שמפחדים להיות לבדם. ואין סיבת הפחד משום שהם נמצאים באמצע מקום מדבר, מקום סכנה, אלא הסיבה היא מחמת שהם לא מסוגלים להתקיים בעצם התפיסה שהם נמצאים לבד, חייבת להיות להם אפשרות כלשהיא לחיבור עם בני אדם. אולם ככל שהאדם חי עמוק יותר, התפיסה של לחיות לבד היא תפיסה פשוטה בנפשו. והגם שתפיסה זו היא צד אחד של המטבע, והצד השני של המטבע הוא, שהקב"ה רוצה שנקיים "פרו ורבו", נחיה באהבת ישראל איש לרעהו, נקיים את המצוות בצוותא עם אחרים, וכן ע"ז הדרך. אולם התפיסה לחיות לבד הופכת להיות אצל האדם מושכל פשוט ורגש ברור שהוא יכול לחיות איתו, ונעים לו להימצאות שם.

הרי ברור הדבר שחנוך לא הלך עם האלקים בכל רגע ורגע באופן של סבל, אלא דייקא התקיים בו: "האדם השלם בקדושתו יתברך שמו", שהוא מתענג על ה'. ואזי כאשר האדם חי בתוך פנימיות נשמתו, יש לו תענוג בהדבקות בשורש נשמתו, ויתר על כן הדבקות בא"ס ב"ה. זו צורה של חיים שהאדם חי אותם כמהלך ומציאות לעצמם.

היתה רובה נודים והתבודדות, ר"א בן הרמב"ם מדגיש שאורח חייו של חנוך היתה "רובה" נודים והתבודדות, ולא כולה. כמו שהוא כתב לעיל, ש"להתמיד בה [בהתבודדות] כל החיים דבר זה הוא מן הנמנע בעולם של מטה".

ועניינם של נודים והתבודדות, שהוא היה הולך ממקום למקום, ומתבודד. ועלינו להבין, אם חנוך היה מתבודד, מדוע הוא צריך ללכת ממקום למקום, שימצא תמיד במקום אחד, ויתבודד שם. זו נקודה עמוקה בנפש. כאשר האדם היה במקום מסוים, הוא עצמו כבר היה כאן, ובדקות, אם הוא היה רק נשמה מופשטת לגמרי, הרי שהייתה כאן מציאות של התבודדות גמורה, אבל סוף-סוף הוא עצמו נשמה וגוף, ולכן ביחס לנשמתו גם גופו מפריע להתבודדות, וככל שהוא נמצא במקום מסוים, לאט

פרק ו' | האופן למעשה של צירוף היראה והתורה.

לעיקר הדברים א"כ שנתחדד עד השתא בדברי הנפה"ח - דביקות של דיבור בדיבור, הדיבור של האדם דבק בדיבורו ית"ש. זה העומק של מצוות עשה דאורייתא שנאמר "ודברת במ", מדוע נאמר דייקא בגדר של דיבור (ודאי שפנים רבות לדבר, אבל לעניינא דידן) "ודברת במ" כלומר דביקות של דיבור בדיבו, זהו עומק המצוה של "ודברת במ".

בלשון ברורה כמו שיבואר להלן בדברי הנפה"ח - דברי תורה הם דיבוריו של הקב"ה והאדם המדבר בדברי תורה זוהי התדבקות של דיבורו של האדם בדבר ה'. ולפי"ז להבין, נאמר "ודברת במ" ודורשים חז"ל כידוע מאוד "ואל בדברים בטלים", פשוטות יסוד הדבר הוא מחמת שאסור לאדם לבטל את זמנו בדברים בטלים, ויתר על כן לבטל את כח דיבורו לבטלה, אבל בעומק יותר - כיוון שנתבאר שיסוד הדביקות בדברי תורה באגדה ובשאר כל חלקי התורה מכח דיבור ודיבור אז זה התדבקות של דיבורו של האדם בדיבורו ית"ש, וזה לא רק התדבקות בדיבורו אלא זוהי התדבקות במדבר, הוא ית"ש. יש את עשרת הדברות זה מה שנדבר, ויש את עצם המדבר כביכול שזהו ממש. ההיתדבקות היא לא רק בדיבורו אלא זוהי התדבקות במדבר, הוא וחכמתו חד, הוא ורצונו חד.

וא"כ התדבקות ברצון והתדבקות בחכמה היא לא התדבקות ברצון עצמו ובחכמה עצמה שא"כ זה התדבקות בתורה עצמה, אלא בעומק זו התדבקות שהוא ורצונו חד הוא וחכמתו חד א"כ זה התדבקות בו, כך, כמו שיבואר להלן בדברי הנפה"ח עצמם, גם הדביקות בדיבור היא לא בדיבור עצמו אלא זוהי דביקות בדיבור וע"י כן הוא נדבק במדבר, זה נקרא דביקות בתורה דביקות בו ית"ש.

אבל יתר על כן, כיבכול כיוון שנתבאר שנדבקים במדבר עצמו ולא רק בדיבור, הוא ית"ש נאמר אצלו "ויאמר" "ויעש" כיבכול כלפי מעלה אין מציאות של דברים בטלים. אדם נברא עם כח תאוה הוא יכול לדבר לטב הוא יכול לדבר לביש, הוא יכול לדבר דברי תורה הוא יכול לדבר דברי חולין ודברי לבטלה, אבל דיבורו של הקב"ה הוא רק דברי תורה, דברי של מקום הם רק דברי תורה, הוא מדבר בדברי תורה ואסתכל באורייתא וברא עלמא אז אצל דבר ה' דיבורו בתורה הוא גופא בריאת עולמות והנהגת עולמות. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא - מתוך קובץ שיעורים על

המספיק לעובדי ה'

פרק ה' | כח הזכרון

לבנות את סדר הכוחות מהתחלה

סוגיה זו היא רחבה ויסודית לכשעצמה, ואנו משתמשים בה כעת לענייננו. משום שעל ידי הכח הזה האדם מתחיל לבנות מהתחלה את סדר הכוחות שכבר ניבנו אצלו.

ואמנם, בתחילה זה יכול להראות לאדם מוזר, וכמעשה קוף בעלמא. ייתכן ויראה לו שהוא עושה את הדברים באופן מעוסה, ולא כנקודה אמיתית. אך אם האדם יבקע לנפשו באמת, ויגיע לאותה נקודה פשוטה של התחלה. אזי הנפש באמת תתחיל מהתחלה, והאדם יבנה את כוחות נפשו מהתחלה. הוא יבנה את כח החיבור מתחילתו, הוא יבנה את כח הציור מתחילתו, הוא יבנה את כח ההתבוננות מתחילתו, ויבנה את כח הזיכרון מתחילתו, בכל השלבים שהתבארו.

ולכן למעשה, האדם צריך לקחת את הדברים כפשטם, ולהתחיל ממש מהתחלה. הוא לוקח את אותיות ה-א', ב', ומתחיל ללמוד אותם. ושוב, אע"פ שבשכלו הוא כבר בוודאי יודע איך נראית צורת אות א', ואיך נראית אות ב', מה הם ההברות שלהם, וכיצד הוגים אותם, מה הם צירופי האותיות למילים, וכו'. אבל בנפשו, הוא מתחיל את הדברים מהתחלה.

למי שיש ילדים קטנים, מומלץ לנצל את אותו זמן שהוא ממילא מקדיש ללמד אותם את האותיות והקריאה לצורך כך, ולהשתמש בזה ככלי להיכנס לאותו מקום בנפש. אך כמובן, אף מי שאין לו ילדים קטנים יכול לעשות את הדברים עם עצמו. ולמעשה ממש, הוא חוזר לבנות את כל השלבים מתחילתם, שלב על גבי שלב. ובשונה ממה שהיה קודם לכן, שבדרך כלל זה לא היה מסודר, ולא מובנה, וקל וחומר שלא במודע. כעת ע"י כך הנפש כביכול מתחילה מהתחלה, והוא בונה את הכוחות האלה בנפשו באופן מובנה. ובסדר נכון יותר, מדויק יותר, ועליון יותר. ויתר על כך הוא מודע לכל התהליך שהוא עובר.

ככל שיהיה לאדם את הכוח לגעת בנקודת הראשית, ולעשות את הדברים באופן כזה של פשיטות ואמיתות, ועל אף שבחיצוניות זה נראה כדברים המשונים. אם יש לו כוח בפנימיות נפשו לעמוד על עומדו ולעשות את הדברים באופן הנכון, אזי הנפש בעצם תתחיל לבנות את עצמה מהתחלה.

הדברים שנאמרו עד כה, הם אינם הגדרות למה שהיה צריך להיות ואינו. אלא צריך ואפשר לחזור בחזרה לנקודת ההתחלה, ולבנות את הדברים על פי הסדר שהתבאר עד כה בסייעתא דשמיא. וכמובן שהנקודה הזו נאמרה בתמצות, ואפשר להרחיב בה לכשעצמה עוד הרבה יותר, אולם מה שנאמר כעת זה בעצם התמצית של כל השלבים הקודמים שהוזכרו. הלכה למעשה! ■

המשך בע"ה בשבוע הבא - מתוך סדרת שיעורים "דע את תורתך דרכי הלימוד"

לאט המקום הזה כבר איננו התבודדות גמורה גם בערכו שלו, ולכן עליו ללכת למקום חדש. ויתר על כן, אם זהו מקום שלא היה בו אדם מעולם, זה מועיל לו יותר.

ודאי שגם מצד החיצוניות הנפש צריכה החלפה ממקום למקום, "משנה עתים ומחליף את הזמנים". אולם מלבד כך, בעצם כח ההתבודדות, עצם כך שהאדם אכל ושתה במקום זה, הרי שהוא כבר דבק כאן במידה מסוימת לחומר, ולכן המקום פחות מזוכך. ולכן הוא הולך למקום נוסף, ששם הוא מתבודד מהשלב הקודם של ההתבודדות של עצמו. אמנם, כל זה דווקא באופן שהתבודדות של האדם הולכת מחיל אל חיל, והוא הולך עוד שלב ועוד שלב, כחונך, שלכן התבודדותו הייתה ברובה נדודים, והתבודדות.

זאת ועוד. כמובן שישנה את הסוגיא של נדודים מצד השתתפות בצער השכינה, כדברי רבותינו שלעולם ישתתף איניש בהדיה שכינתיה, וכדרכם של הקדמונים שהיו הולכים ממקום למקום לצרף את עצמם לגלות השכינה.

ומן האמור על אודות אברהם אבינו ע"ה שאמר אל שני נעריו (שם כ"ב, ה'): "ואני והנער נלכה עד כה, ונשתחוה ונשובה אליכם", יבין המבין שעוד קודם לכן היה נקוט בידו המנהג להסתגר בזמנים ידועים אפילו מפני בני ביתו.

עד עתה הוא דיבר על חנוך שהתהלך את האלוקים, אולם זו אינה חלק מקומת כנסת ישראל. בחנוך נאמר שהתבודדותו הייתה רובה נדודים והתבודדות, אבל זו לא הייתה דרכו של אברהם אבינו. אברהם אבינו מידתו מידת החסד כידוע, האהל של אברהם אבינו היה פתוח לארבע צדדים כדברי רבותינו, והיו באים אורחים ושבים, והוא היה מאכילם, ולאחר-מכן מבקש מהם לומר תודה לה'. מחד היה לאברהם אבינו עבודה של חסד, ואפילו ערבים היה מכניס לאוהלו, כהמלאכים שנדמו לו כערבים, אבל מאידך הייתה לאברהם אבינו עבודה הפוכה: **היה נקוט בידו המנהג להסתגר בזמנים ידועים אפילו מפני בני ביתו.** ■

המשך בע"ה בשבוע הבא - מתוך סדרת שיעורים על ספר "המספיק לעובדי ה'

בלביפדיה אבד

פרק ד' | בירור הרצון המניע המעשה והדרגתו

העבודה המעשית בכח ההכרח

נקטנו בס"ד בשתי דוגמאות יסודיות הנמצאות בד"כ בכל יום שהם האכילה והשינה, וכמובן שכל אחד יכול לפתוח עוד ועוד דוגמאות יסודיות מאוד.

עכ"פ העבודה שלנו היא לבדוק תמיד כל פעולה שאנו מרגישים מוכרחים לעשותה: האם היא הכרח גמור, האם זה רצון הקרוב להכרח ועד כמה הוא קרוב להכרח. והאם יש בה עוד רצונות ומה הם חלקי הרצון.

ולמעשה ניתן לומר שכמעט ללא יוצא מן הכלל, בכל מעשה שאנו מרגישים מוכרחים לעשותו קיים גם רצון שלנו לעשותו, וכפי שהוזכר בשיעור הקודם בכל פעולה אין רק רצון אחד שמניע אותה אלא רצונות רבים, ואותם צריכים אנו לגלות, ולהיות מודעים לכך שאנו פועלים מתוך אותה תשוקת רצון.

ככל שנכיר בכל פעולה את חלקי הרצון שיש לנו בה, אנו נתחבר לאותו רצון, ונהיה יותר קשורים לפעולותינו הנובעים מרצוננו, ובוה נהיה יותר קשורים לעצמנו.

סיכום

נסכם את מהלך הדברים עד כה:

1. פעולות בתחילה חילקנו את המניעים לפעולות שלנו לשלושה: פעולות שהאדם עושה מכח הרצון.
2. פעולות שנעשות מכח ההרגל.
3. פעולות שנעשות מכח ההכרח.

בענין בירור כח הרצון המניע את הפעולות, כבר עסקנו בפרקים הקודמים.

בענין כח ההרגל המביא את האדם לעשות פעולות כמצות אנשים מלומדה. ביארנו בשיעור זה שצריך לזהות ולהכיר את אותו כח, ולהתבונן במעשה שהוא עושה: אם אין לו שום רצון לעשות אותו, אזי יפרוש ממנו ולא יעשהו. ואם יש לו רצון לעשותו, צריך לעשותו מתוך מודעות לאותו רצון.

ובענין מה שנעשה מתוך הכרח, צריך להתבונן ולברר: מה באמת נעשה מתוך הכרח גמור. ומה רק קרוב להיות הכרח היות ויש בו גם רצון ואפשרות בחירה, (וכבר דנו חז"ל במי שאנסו אותו לעשות דבר מה אך יש לו גם רצון לעשותו האם זה נחשב לאונס או לרצון). ולזהות בכל מעשה שאנו מרגישים מוכרחים לעשותו את הרצונות המניעים אותנו לעשותו.

וא"כ בשלושת החלקים הללו הצלחנו לגלות את כח הרצון שבעמקי נפשנו שהוא מניע כמעט הכל, ועי"כ הרצון הופך להיות פעיל יותר

ויותר. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא - מתוך קובץ שיעורים על תפקידן של בנות ישראל.

חגיגה (טו, ע"א) - שאל אחר את ר"מ, לאחר שיצא לתרבות רעה, מאי דכתיב (איוב, כח, יז) לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז, א"ל אלו ד"ת, שקשין לקנותן ככלי זהב וכלי פז, ונוחין לאבדן ככלי זכוכית. א"ל ר"ע רבך לא אמר כך, אלא מה כלי זהב וכלי זכוכית אע"פ שנשתברו יש להם תקנה, אף ת"ח, אע"פ שסרח יש לו תקנה. ובאבות דר"נ (פכ"ד) אמרו, וכל כלי זכוכית אין להם תקנה כשנשתברו אלא א"כ חזרו לברייתן. (ועיין ע"ז, ע"ה, ע"ב).

והנה שורש כל האבדות כולם, באורו ית"ש שנסתלק לצדדים ונעשה מקום חלל לצורך הנבראים כנודע מאוד. ואמרו (שבת, טו, ע"ב) שכלי זכוכית תחלת ברייתן מן החול, ולכך גזרו בהו רבנן טומאה. והיינו חול לשון חולין, חלל. והרי שתחילת עשיית הכלי זכוכית מן החול, מן החלל.

והנה בחלל הפנוי נעשה גילוי של אויר, רוח. ואמרו (סנהדרין, צא, ע"א) דבי ר' ישמעאל תנא, ק"ו מכלי זכוכית, מה כלי זכוכית שעמלן ברוח בשר ודם, נשתברו יש להן תקנה, בשר ודם שברוחו של הקב"ה, על אחת כמה וכמה. ורוח זו היא גילוי רוחו של הקב"ה, בחינת רוח פיו, והיא התורה הק' שהיא בחינת רוח (עיין זוה"ק, ח"ג, רעב, ע"ב).

והתורה היא "אותיות", כ"ז אותיות, כ"ב פשוטות, ומנצפ"ך. וזהו בחינת זכוכית, מלשון "זך", ששורשה בכ"ז אותיות התורה. ויתר על כן זכוכית, זך-כו-ית. כ"ו גימט' שם הוי"ה כנודע. כלומר נגלה בו הזכות של שם הוי"ה. עצם מאיר. כמ"ש (ב"ר, יד, ז) כלי זכוכית ברייתו מן האור, והכשירו מן האור. ועיין ספר הגימטריות (לר' יהודה החסיד, ענינים אות רלח) וז"ל, ומהם נבראו המאורות כביכול, כמו אדם שהיה משים מים בכלי זכוכית צח, ומשימו בחמה בתקופת תמוז כשהחמה בתוקפה, יוכל להוציא אור מזכוכית המים, אם ישים אצל הזכוכית נעורת פשתן, עכ"ל. ועיין ספר רזיאל המלאך, וז"ל, יהי אורות לא נאמר, אלא מאורות, כמו מקום האורות, שהרי השמש מונחת כמו בזכוכית, והאורה יצאה חוץ לזכוכית, ועל אותו הזכוכית אמר יהי מאורות בשמים, עכ"ל. וכן הוא בספר סוד רזיאל (אות ל).

ועיין אדיר במרום (ח"א, עינוי דרישא חוורא) וז"ל, אספקלריא המאירה, היא האספקלריא שאין המסך אחריה כדרך שיש באספקלריאות העשויות להסתכל בהם, אלא שהיא הזכוכית לבדה שהאור עובר בה מעבר אל עבר, ואז מי שהוא מצד אחד רואה מה שיש מצד האחר של הזכוכית ההוא, עכ"ל. ועיין באר מים חיים (לך לך) וז"ל, אם יעמוד מסך של זכוכית לבנה בין ב' אורות, אז יוקלט על הזכוכית האור אשר מצד זה ומצד זה, ונעשה עד אשר יאיר אורם האור מהזכוכית עצמה, כי עביות הזכוכית יתבטל בין האורות, עכ"ל. ועיין רמב"ן (מאמר תורת ה' תמימה). ולכך "תורה אור" נמשלה לכלי זכוכית שנחין לאבדן, היינו שנתכהה זכות אורם.

וישלח | ד-ל

בלבביפדיה אבד

ויותר יעקב לבדו. לבד, דל-ב. והנה גדרו של דל, פרש"י (שמואל-ב, יג, ד) כחוש כמו דלות ורעות תואר. ובמצודות ציון שם, חלוש. ועיין רש"ר הירש (וארא, ח, כה) דל, אינו האביון מעודו, אלא מי שירד מנכסיו. ועוד כתב (בשלח, טז, יג) דלל, שממנו נגזר דל, לצנוח מרמה. וא"כ לשיטתו אין עניינו של דל מצב של כחוש וחלוש, אלא תנועה מלעילא לתתא. והיפוכו דלו עיני למרום, תנועה מתתא לעילא, כפי שיבואר להלן א"ה.

וזהו בחינת דלת, דל-ת. כי העני מחזר על הפתחים, מקום הדלת. ועיין רש"י (תהלים, א, ג) דל שפתי, היא שפה עליונה (כמו דלתות שפתי). וכמ"ש באבן עזרא שם, ומלת דל כמו דלת, כי התי"ו סימן לשון נקבה, הדלת תישוב על צירה. ועוד אמרו (שה"ש רבה, ח, ח) ואם דלת היא, אם דל הוא ומטלטל כדלת. והיינו העני שנע ממקום למקום כדלת.

וזהו בחינת דלף, דל-ף. ופירש במצודות ציון (משלי, יט, יג) ענין טפטוף. כי טפטוף לשון טיפה, ולשון טף, קטן שהוא בחינת דל. שע"ש כן נקרא ילד, י-דל. ואם נשאר בקטנותו, בדלותו ואינו מתרחב, הוא בבחינת גלמוד, דל-גום. ואי התרחבותו הוא בבחינת חדל, דל-ח. שהוא לשון מניעה (עיין מצודות ציון, שופטים, ה, ו). ועיין רש"ר הירש (נח, יא, ח) חדל, להימנע מפעולה. כלומר נשאר בדלותו.

וזהו בחינת הבדלה, בדל, ב-דל. כנודע מתורת הבעש"ט, ג' שלבי העבודה, הבדלה, הכנעה, המתקה. והנמצא במדרגת הבדלה הוא דל, וכאשר עולה להתמתקה נעשה עשיר. וההבדלה היא בבחינת סלד, ס-דל, שסולד מלהתחבר לדבר ונשאר בדלותו. בבחינת "ייד סולדת". ונשאר ליד הדבר, לד-י.

והנה לשון דל יש בו דבר והיפוכו כמ"ש בשם משמואל (כי תבא, תרע"ו) וז"ל, שלשון דלת יש בה שתי הוראות דבר והיפוכו, מלשון דל ושפל, מלשון (תהלים, קטז, ו) דלותי ולי יהושיע, ואמרו (שבת, קד, ע"א) גימ"ל דל"ת, גמול דלים. ויש נמי מלשון הגבהה והתרוממות, כמו (ישעי', לח, יד) דלו עיני למרום, (שמות, ב, יט) דלה דלה לנו, ובלשון המשנה (סוכה, פ"א, מ"ד) הדלה עליה את הגפן. וכן גלד, דל-ג, שהוא הקרום העולה על המכה (איוב, ז, טו). וזהו בחינת גדול, שתחלה היה ילד, דל-י, כנ"ל, ונמצא בתנועה של גידול ונעשה גדול, דל-גו. ובבחינת מקום נקרא מגדל, דל-גם, דבר שעלה לגובה. ועל המגדל נותנים את הדגל, דל-ג. והנמצא במדרגה זו נקרא דגול.

ויש ועלייתו מדרגה אחר מדרגה, כילד הגודל שנה אחר שנה, ויש ועלייתו במהרה באופן של דילוג, דל-יוג. וזהו בחינת לפיד אש, דל-פי, כי טבע האש לעלות מעלה באופן של דילוג. והוא בחינת דלק, דל-ק, רדף כאש.

ועיקר העלייה לעילא הוא בבחינת תלמוד תורה, למד, דל-מ. מ' יום שעלה משה לקבל את התורה. ועיקר גילוי זה נגלה בשם אדני-י, שיש במילוי דמילוי שלו ל"ד אותיות כנודע.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: דלג, גדול, ולד, ילד, חדל, אלדד, למד, דל, גלעד, בדיל, דלת, דניאל, לפיד, בלעדי, מגדל, גדליהו, גלד, גלמוד, דבלה, דבלתימה, גדול, דגל, דלילה, דלף, דלק, דלפון, הבדלה, בדלח, עדלמי, אלעד, אדרמלך, לכד, לוד, צלפחד, דלה, זבדיאל, תדעל, ליד, לעד, סלד, עבידאל, דלל. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא - נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

יבמות (קה, ע"ב) - קמפסע אבדן ואתי, א"ל ר' ישמעאל ב"ר יוסי, מי שצריך לו עם קדוש יפסע על ראשי עם קדוש, מי שאינו צריך לו עם קדוש (עיי"ש) היאך יפסע על ראשי עם קדוש. א"ל רבי לאבדן קום בדוכתיך. תאנא, באותה שעה נצטרע אבדן, וטבעו שני בניו, ומאנו שתי כלותיו. אמר ר' נחמן בר יצחק, בריך רחמנא דכספיה לאבדן בהאי עלמא. ועיין ספר הקנה (ד"ה וסדר החליצה כך הוא) וז"ל, דבר לר' ישמעאל בר"י בקושי שלא בכבוד והוליד חסרון (כמ"ש רש"י שם, עונשו של לשה"ר נגעים). וגם מחשבה גרעה למעלה.

והנה שמו "אבדן" מעיד על אבידה, אבדון. וכן שם אבדימי, אבד-ימי. ובדרך רמז, כתיב (שופטים, יט, י) ולא ישפך - דם נקי בקרב ארצך. ר"ת אבדן. כי כאשר נשפך דם נקי זהו אבדן גמור. משא"כ כאשר אינו דם נקי, יש בו צד של תיקון.

והנה עיקר הפגם המפורש בגמ' על אבדן, שפסע על ראש עם קדוש. וכנגדו בתיקון כתיב (דה"י, א, טז, ז) ביום ההוא - אז נתן דויד בראש - להדות לה' ביד אסף ואחיו. ר"ת אבדן. והיינו שדוד הוא בבחינת מש"כ (תהלים, קיח, כב) אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה. והיינו שהיפך פוסע על ראש עם קדוש, נגלה בדוד היתה לראש פינה.

והנה אמרו (סנהדרין, ז, ע"ב) א"ר אלעזר מנין לדיין שלא יפסע על ראשי עם קודש, שנאמר לא תעלה במעלת, וסמך ליה ואלה המשפטים. ואמרו (הוריות, יג, י"ב) בני חכמים ות"ח, בזמן שרבים צריכים להם מפסיעין על ראשי העם. ואמרו (מגילה, כז, ע"ב) שאלו תלמידיו את רבי אלעזר בן שמוע, במה הארכת ימים, א"ל, וכו', ולא פסעת על ראש עם קדוש. ובביאור פוסע על ראשי עם קדוש, פרש"י (בסנהדרין שם) וז"ל, והמפסיע ביניהן לילך ולישב במקומו נראה כמפסיע על ראשן. אולם בר"י מלוגיל שם פירש, שקמים מפניו.

והנה הפוסע על ראש זולתו מבטל את ראשו שהוא בחינת אב שבו, אב בחכמה שבראשו. וזהו אבד, אב-ד. מאבד את האב שבו. ובעונש נענש אבדן שמתו ב' בניו, ומאנו ב' כלותיו, שיחדיו הם ד' חורבנות, בחינת אבד, אב-ד. דל"ת דייקא. ויתר על כן אבדן עצמו נעשה מצורע, שעל מצורע כתיב "בדד ישב". בדד, בחינת אבד, א-בד, א-יחיד-בד. ובדקות יותר אמרו חז"ל, ארבעה חשובים כמת, וחד מהם הוא מצורע. והמת הוא האבדון הגמור. ובעומק יותר. אבדן, אבד-ן. בחינת שער הנו"ן, שהוא שורש למיתה. ודו"ק היטב, "טבעו" בניו, "ומיאנו" כלותיו, טבע, מאן, ר"ת מ"ט. ומצורע החשוב כמת בחינת נ'. והבן מאוד. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא - נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

אור א"ס

כתיב (דברים, ו, ה) ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך. וכתיב (שם, י, יב) ולאהבה אתו. וכתיב (שם, יא, א) ואהבת את ה'. וכתיב (שם, שם, יג) לאהבה את ה', וכן (שם, שם, כב) לאהבה את ה', וכן (שם, יט, ט) לאהבה את ה', וכן (שם, ל, ו) לאהבה את ה', וכן (שם, ל, טז) לאהבה את ה', וכן (שם, שם, כ) לאהבה את ה'.

צמצום

שורש לכל גבול, והוא שורש לגבול של אהבה שלא יתפשט יתר על המדה ואזי נופל לאהבות נפולות. וכתיב (יהושע, כג, יא) ונשמרתם מאד לנפשותיכם לאהבה את ה'.

ועוד. צמצום תולדתו חלל. וכתיב (שה"ש, ב, ה) כי חולת אהבה אני. חולה - חלל. והם בחינת יסורים של אהבה. ומצד הקלקול כתיב (מלאכי, ב, יא) כי "חלל" יהודה קדש ה' אשר אהב.

ועוד. איכא אהבת עולם ואהבה רבה. עיין זוה"ק (במדבר, רסג, ע"ב, ועוד) אהבת עולם - צמצום. אהבה רבה - קו. והם השורש לכל האהבות שיוזכרו להלן בס"ד.

קו

קו גימט' דבק. וכתיב (דברים, ל, כ) לאהבה את ה' אלקיך, לשמע בקלו, ולדבקה בו. שע"י האהבה נעשה דבק. ודבק באשתו והיו לבשר לאחד.

עיגולים

עגל, עיגולים. בו נעשה "חולת אהבה", חולי דקלקול, ככלה שזינתה בתוך חופתה. ואף שעשו תשובה על העגל, עשו מיראה ולא מאהבה (עיין קהלת יעקב, ערך דין, י"א).

יושר

ג' קוים. ואמרו (זוה"ק, בראשית, יא, ע"ב) א"ר אלעזר, אהבה רבה היינו אהבה שלמה דתריין סטריין, ואי לא אתכליל בתריין סטריין לאו איהו אהבה כדקא יאות בשלימו. ועוד אמרו (שם, ויקרא, מ, ע"א) כי חולת אהבה אני בגלותא, ומאן דמיחד שמא קדישא, בעי ליחדא דינא ברחמי לאכללא לון כדקא חזי, לאתבסמא ולאנתקנא כלא כדקא יאות, ודא סמיך לה לכנס"י בגלותא. וכתיב (שה"ש, א, ד) מישרים אהבוך. ואמרו זוה"ק (ויקרא, נט, ע"א) לאכלל תריין כרובין, דכר ונוק', מישרים ודאי, ועל דא ועמים במישרים.

שערות

עשו איש שעיר. ואמרו זוה"ק (ויקרא, קיד, ע"ב) כתיב

(מלאכי, א, ב) אהבתי אתכם אמר ה' וגו', מגו רחילותא דיליה שרביטא בידיה תדיר לדברא ליה. ואת עשו שנאתי, בגין כך סליקות מניה שרביטא, סליקת מיניה תוכחתא, וכו', אבל אתון אהבתי אתכם ודאי. אולם נודע מדברי האריז"ל שבבי"ע נאמר את יעקב אהבתי ואת עשו שנאתי, אולם באצילות נאמר כי אח עשו ליעקב, ואיכא אהבה לשניהם, והבן.

אזן

אח"פ, ע"ב דס"ג, סוד הטעמים. וכתיב (בראשית, כז, ד) ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי. והבן שיש טעם שכלי, טעמי תורה. ויש טעמי המקרא הנקראים בפה. ויש טעם במאכל. ושורשם אחד. וכן כתיב (שם, כז, ט) ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב.

ועוד. באורות האזן נגלה אות ה'. ואמרו זוה"ק (ויקרא, קכב, ב) ה - אהבה על רישיה דבר נש, ומניה עאל רחימו דקב"ה על רמ"ח אבריין דיליה לקיימא בהון פקודין דעשה. ור' שמעון (לשון שמיעה, שמע-ון) העיד על עצמו (זוה"ק, ויקרא, קכח, ע"א) חדי ר' שמעון ואמר, ה' שמעתי שמעך יראתי (חבקוק, ג, ב) התם הוה יאות למהוי דחיל, אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב ואהבת את ה' אלקיך, וכתיב מאהבת ה' אתכם, וכתיב אהבתי אתכם.

חוטם

עיין זוה"ק (בראשית, קלד, ע"ב) הדודאים נתנו ריח (שה"ש, ז, יד), וכו', רב נחמן אמר דודאים ממש, מה הדודאים מולידיים אהבה בעולם, אף הם מולידיים אהבה בעולם, ומאי נתנו ריח, כשרון מעשיהם לדעת ולהכיר לבוראם.

ועוד. אמרו (זוה"ק, ויקרא, נט, ע"א) על כן עלמות אהבוך, שפיר הוא מאן דאמר על-מות, אהבוך, דהא במלא דא מאריהון דדינין אתבסמן, ובגין דהאי קטרת אתקטר במשחא דלעילא, יתיר אתחשב קמיה דקב"ה מכל קרבנין ועלוון.

פה

כתיב (בראשית, כה, כח) ויאהב יצחק את עשו, כי ציד בפיו. ונודע שאות ד' נגלת באורות פה דא"ק. ועיין זוה"ק (שמות, קמו, ע"ב) ארבע אתוון אינון לגבי ארבע רוחין, ואינון אהבה, ואיבא דלהון אהבה. כד מתחברן דא בדא מיד אתער דא בסטר דא ודא בסטר דא - א. מיד נפיק ה' ואתחבר בא', מתדבק בדביקו ברחימו, ואתעבידו תריין אתוון אחרנין ב-ה, ואתכלילו רוחין ברוחין בדביקו ברחימו, עיי"ש.

ועוד. כתיב (תהלים, קטז, א) אהבתי כי ישמע ה' את קולי.

עינים – שבירה

כתיב (ירמיה, כב, כ) נשברו כל מאהביך. ונעשה מאוהב אויב (עיין קדושין, ל, ע"ב).

ומלך החסד שנפל ונשבר, שורש לכל אהבות נפולות. וכתיב (ישעי, א, כג) כלו אהב שחד. "שחד", שנעשים חד כמ"ש חז"ל. אהבה גימט' אחד, שחד, אחד דקלקול. וכתיב (ירמיה, ב, כה) כי אהבתי זרים ואחריהם אלך. וכתיב (תהלים, קט, יז) ויאהב קללה ותבואה.

עתיק

כתיב (שה"ש, ז, ז) מה יפית ומה נעמת, אהבה בתענוגים. ועיקר התענוג בבינה מהארת עתיק.

ועוד. עיין ברית כהונת עולם (מאמר מראשית פרי, פט"ו) מנוחת אהבה, ותמן לאו אתר דיראה, דהאי לית תמן שמאלא. והיינו שאין שמאל יראה, אלא כולו אהבה. ועיין שער הכוונות (כוונת מלת באהבה בתפלת העמידה) ההארה הנמשכת לנה"י דעתיק ואח"כ לחג"ת דא"א, עיי"ש.

ועיין רמח"ל (דרוש בענין תפילת הדרך) "אילת אהבים", מצד אל עליון, אילת - א"ל - ת"י, ענין קדוש מצד עתיקא קדישא.

אריך

אריך, אורך, אור-ך. ואמרו (תיקונים, תיקון ל, עג, ע"ב) ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור. ודא אהבה דאיהו אהבת חסד, הה"ד, ואהבת עולם אהבתיך על כך משכתיך חסד. ולמעלה מכך מדרגת "אהבה רבה". כמ"ש בזוה"ק (בראשית, יא, ע"ב) ומאן איהו ורחימו שלים, דא אהבה רבה (עיין ספר הערכים, חב"ד, ערך אהבה, אהבה רבה - אהבת עולם), דכתיב "התהלך לפני והיה תמים", שלים ברחימותא. ודא הוא דכתיב ויאמר אלקים יהי אור, דא רחימו שלימותא דאקרי אהבה רבה. וכאשר נופל אהבה לאהבה התלויה בדבר, אמרו שם, אית מאן דרחים ליה מגו וכו', "אורכא דיומין". (ועיין זוה"ק, בראשית, קפא, ע"א).

אבא

כתיב (בראשית, כז, יד) ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו. וכתיב (דברים, ד, לז) ותחת כי אהב את אבותיך. וכתיב (שם, י, טו) רק באבתיך חשק ה' לאהבה אותם. ואמרו (זוה"ק, בראשית, צח, ע"א) על כן עלמות אהבוך, אלו האבות. ועיין שער הכוונות (דרושי קידוש ליל שבת, ד"א, ענין תפלת שחרית של שבת) בסוד היכל אהבה של או"א. ואמרו (קידושין, ל, ע"ב) א"ר חייא בר אבא, אפילו האב ובנו, הרב ותלמידו, שעוסקין בתורה בשער אחד נעשים אויבים זה את זה, ואינם זזים משם עד שנעשים אוהבים זה את זה, שנאמר,

את והב בסופה, אל תקרי בסו-פָה אלא בסוּפָה. ועיין שער הכוונות (דרוש קידוש ליל שבת, ד"א, ענין מנחת השבת) וכנגד הארת או"א אמר מנוחת אהבה ונדבה. כי אבא נקרא אהבה, ואימא נקראת נדבה. ועיין זוה"ק (במדבר, רנז, ע"א) אהבה כלילן מאבהן, דאתקרי בהון בכל מכל כל.

אמא

מלכות אמא, לאה. וכתיב (בראשית, כט, לב) ותהר לאה ותלד בן וגו', כי עתה יאהבני אישי. אולם מכיון שאהבה זו אינה שלמה כי רק "עתה יאהבני", לכן נעשה פסולת אהבה בבתה דינה, כמ"ש (שם, לד, ג) ותדבק נפשו בדינה בת יעקב, ויאהב את הנער.

ד"א

בנים אתם לה', ז"א. וכתיב (דברים, ז, ח) כי מאהבת ה' אתכם. ואמרו (זוה"ק, שמות, מג, ע"א) וכתיב (הושע, יא, א) כי נער ישראל ואהבהו, ישראל זוטא (ז"א). שמע ישראל, ישראל סבא. ועיי"ש (רנד, ע"ב) ואיהו (בן עזאי) סליק ואשלים אהבה זוטא באהבה רבא כדקא חזי, ועל דא מית באהבה, ונפק נשמתיה בהאי קרא ואהבת, זכאה חולקיה. ועיין שער הכוונות (דרושי התפילין, דרוש ז) כי עזה כמות אהבה, אהבת ז"א לנוקבא. (ועיי"ש בדרושי כוונות ק"ש ד"ה בביאור פרשת "ואהבת". וכן עיי"ש עוד דרוש ח'). ולהיפך אמרו בזוה"ק (ויקרא, נד, ע"ב) אם יתן איש וגו' באהבה דרחים כנס"י לקב"ה, יבזזו לו.

נוק'

כתיב (קהלת, ט, ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת. וכתיב (בראשית, כד, סז) ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה. וכתיב אהבת כלולותיך (ירמיה, ב, א) (עיין זוה"ק, בראשית, קלג, ע"א). ועל רחל שהיא עיקר הנוק', עיקרה של בית, כתיב (שם, כט, יח) ויאהב יעקב את רחל, וגו', ויעבד יעקב ברחל שבע שנים (מדה שביעית), ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה. וכתיב (שם, שם, ל) ויאהב גם את רחל מלאה. וכאשר נגלה אהבה זו כנפולה כתיב (שמות, כא, ה) ואם אמר יאמר העבד, אהבתי את אדני את אשתי ואת בני. ובשמשון כתיב (שופטים, טז, ד) ויאהב אשה בנחל. ובאלקנה כתיב (שמואל, א, א, ה) את חנה אהב. ושורש בחינת נפילה של אהבה זו נקראת בלשון המשנה (אבות, ה, טז) איזו היא אהבה התלויה בדבר, זו אהבת אמנון ותמר. ועל אהבה זו אמרו (תיקונים, תיקון ל, עג, ע"ב) ואהבה ע"מ לקבל פרס, איהי שפחה. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא - נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה - להארות, הערות, והוספות: rav@bilvavi.net

שאלה דרך ברורה בעבודת ה' לאחר שנים של נסיונות

להתקרב לה' אני קוראת בספרים של "בלבבי משכן אבנה" וב"ה אני משתדלת לקיים את הדברים. תודה רבה על כתיבת הספרים, אין מילים שיוכלו לתאר את הזכות ללמוד מהם ולקחת מהם דרכים בעבודת ה'.

אני בחורה חרדית, מאז שנולדתי ותמיד הרגשתי שבחיים יש עומק, ולא חיים פה סתם.

ראיתי הסרטה של הרב, שהרב סיפר שהוא חיפש עומק בעבודת ה' וחיות וכו', עד שיום אחד ה' האיר לו, הזדהתי מאוד עם התקופה שהרב עבר, ואני מרגישה שזה מה שאני עוברת כבר שש שנים! וזה המון!

אני ש-נ-י-ם מחפשת את ה', בוכה מתחננת להרגיש את ה', להבין את העומק של החיים, בערך שש שנים, ועדיין מרגישה בחושך ועדיין בלי טיפת חיות. אני הרבה זמן מנסה לרכוש אמונה שאין עוד מלבדו, שהכל לטובה. שה' אוהב אותי תמיד. וביטחון בה', בתפילות ארוכות מאוד, ובכל מיני דרכים נפלאות. ואני מרגישה שתכל'ס ברגע האמת אני לא מצליחה לעמוד אף פעם בניסיון! ואני חמש שנים נלחמת על אמונה וביטחון יום יום בעבודה עצמית גדולה ומרגישה כלום. אני גם עושה שנים התבודדות, וזה נראה שהדיבורים שלי לא פועלים ולא עושים כלום.

למרות שאני מאמינה באמונה ברורה שה' שומע ה-כ-ל ויום יבוא והכל יתקבל ויסתדר. שאלותי:

א. מה אתם אומרים על המצב בו אני נמצאת איך שתיארתי לכם?

ב. איך עושים התבודדות הכי נכונה שיש. קראתי הרבה מאמרים שהרב כתב, אבל מרוב כ"כ הרבה חומר לא מצאתי את עצמי. אני מדברת עם ה' בשיא הפשטות, כמו בת לאב. אבל אני מחפשת משהו יותר עוצמתי ועמוק. אם תהיה אפשרות לשלוח לי סדר התבודדות קצר ותמציתי והכי נכון ומועיל, אשמח מאוד או אפילו להוביל אותי לספר מסויים ששם כתוב.

ג. איך אפשר לעשות התבודדות שש שעות! ה' מזכה אותי הכי הרבה שלש שעות.

ד. מה אני עושה שאני כבר ממש מיואשת מלדבר עם ה' כי זה נראה ששום דבר לא מתקדם ופועל.

ה. יכול להיות מצב של מוחין דקטנות של חמש שנים רצוף? (ככה אני מרגישה) מה זה אומר?

ו. אני עושה מסירות נפש לקום כל בוקר חצי שעה לפני הזמן כדי לעשות התבוננות. ואני מרגישה שזה לא תורם לי כלום! אני מחלקת את החצי שעה לשלושה חלקים, ומשננת: א. אין עוד מלבדו. ב. ה' טוב תמיד. ג. ה' אוהב אותי.

שאלו הדברים שאני עובדת עליהם שנים ולא מתקדמת. ואני לא מסוגלת לעשות חצי שעה על דבר אחד! האם זה נכון מה שאני עושה? או שיש דרך יותר מוצלחת?

ז. ע"פ כל השאלות אתם רואים שאני מאוד מבולבלת בעבודת ה'. האם יש דרך מסודרת ברורה לעבודת ה' שכוללת סדר יום. לגברים זה הרבה יותר ברור מה לעשות ואיך לחיות כי יש להם תורה. אך לנשים לא ברור כ"כ עבודת ה'. בפרט שיש את אלו שאומרים: "תהי כל היום במטבח וזהו", להפך, לנשים יש הרבה יותר הרגשים. סליחה על המכתב הארוך ועל השאלות הרבות. אני אשמח מ-א-ו-ד לתשובה ברורה ארוכה ומפורטת עד כמה שאפשר. זה חסד עצום בשבילי. כי אני באמת בסה"כ רוצה לעבוד את ה' באמת ובתמים. תודה רבה!

תשובה

א. צריך לבנות סדר עבודה מוגדר ומיוסד, שלב אחר שלב. אפשר לנסות לעבוד לפי הסדר של בלבבי חלק א', וכל שלב לעמול בו עד שקונים אותו. מומלץ לבדוק בכל שבוע או חודש לערך האם אנו מקימים את העבודה המעשית נכון וכראוי.

וכך בס"ד להתקדם שלב שלב בהדרגה איטית אך יסודית. מתוך קנין כל מדרגה. לעת עתה נראה שאתם פועלים הרבה, אולם ללא עמל מדויק לקנות קנין נפשי שלב אחר שלב.

ב. אפשר לשמוע את סדרת דע את התבודדותך, שם נתבארו הדברים שלב אחר שלב לעומקם, למעשה.

ג. כרגע יש לשים לב לאיכות ולבנין ולא לכמות.

ד. התקדמות נכונה היא סדר עבודה מעשי, והתקדמות שלב אחר שלב. נראה שזה עיקר המעכב. קריאה של חומר קדוש ודיבור עם ה' הוא חלק חשוב מאוד. אולם נצרך בנין מעשי שלב אחר שלב, כמו שבונים בית בפועל.

ה. זה אומר שצורת העבודה אינה מדויקת. **ו.** כנ"ל תשובה ב'.

ז. מומלץ ללמוד את סדרת "ארבעת היסודות", להכיר את היסוד הפרטי שלכם. ולפ"ז להתאים בנין עבודה אישי פרטי לנפשכם. מלבד רצון חזק ואמיתי שיש לכם, נצרך בירור של הנפש, וסדר עבודה מותאם לכך.

בכל אופן ובכל מצב איך שיהיה ראוי מאוד להוקיר ולהעריך כל רצון דקדושה, וכן כל דיבור עמו ית"ש, שהוא יקר מכל. ויש ליתן תודה לפניו ית"ש על כל פרט ופרט שזוכה האדם ברוחניות, ולהתפלל שיזכה יותר ויותר בס"ד תמידית. ■

המשך בע"ה בשבוע הבא - מהארכיון של שו"ת

נא לשמור על קדושת הגיליון

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 | USA 718..295.1245

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון | לקחת חסות עבור עלון: info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ - משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | books2270@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829